

זיער השובער אוֹן טיערעדער ה. בימן
וואס טאכט אַיד? אַיך האָפַ אָז דִי צַיְט פֿאַרבראָכט אַין
ארץ ישראל איז געהן אַן אַנְגַּעַנְגַּעַס אָז אַיר האָט געהנט
אַ נְסִיעָה אַ גוֹטָע צוֹרִיךְ אַין האָלָאנְד אָז אַז דָּאַס אַיצְטִיךְ בְּרִיחָל
טְרֵיעֶט אַיך גַּעֲזָוֶט אָז שְׁטָאַרְקַ.

וואס איז שְׂינַךְ דִי עַרְשְׁטָע אַז פֿלְאָגָעַס פּוֹן שָׂאָרִיחָה אָז
יְרוֹשָׁה, חַיל אַיך זַי זַיְעַר האָבָן אָז בְּהַקְלָט זַיְיךְ גַּעֲפְּרִיט צַו
קְוִיְּפַן אַן אַנְקָאנְס אַין דָּעַד אַוְסְגָּאָבָע וְאַס אַיר דְּעַרְמָאָנְט, נַאֲר
בְּהַאָבָן נִיט דָעַס אַדְרָעַס אָז בְּקָעַן נִיט שְׁרִיבָן נִידְעַרְלָעְנְדִישׁ.
נַאֲר וּ. סְזַאַל נִיט זַיְן, וְעַל אַיך אַין זַיְעַר דָּאַנְגָּעַן פָּאַר
וְעַלְכָּן נִיט אַין הַילָּפָּבָּיִס בְּיַס בְּאַקְוּסְעַן אַש דִי עַהָּיָה וְעַרְקָם אָז
חַיכְפָּאָר דְּרוֹיְסְיִיקָּן אַ טְשַׁעַקְאָצָן דָּעַקְן דִי הַזְּאוֹת. אַזְיָב אַיר
פֿערְזָעַנְלָעַן וְאַלְטָע גַּעֲדָעַט אַונְטְּעַרְחַטְמָעַגְעַן דִי בִּיכְעָר, וְאַלְטָע דָאַס
געהן אַ גַּהְאַלְדִּיךְ גַּדוֹיְסְעַר בְּבָוד פָּאַר טִיר.

וואס איז גַּדוֹעַ דִי אַנְדְּעַרְעַע בִּיכְעָר אָז אַרְטִיקְלָעַן:
דָאַס בּוֹךְ יְדִיְשְׁזָמָעַן וְאַס זַיְגָעַן אַרְיָן אַין נִידְעַרְלָעְנְדִישׁ הַאָב
אַיך פָּאַר צַוְּיִי יְאַרְבָּן גַּעֲקוֹנְפָּט פְּוֹנוּס אַרְדוֹיְסְגָּעַבָּעַר, סְאַיז אַיז
אַ גַּדוֹיְס וְעַרְקָם אַין וְעַלְכָּן בְּקָוְדָמָק אַפְּט אַרְיָין. *

דִי קָאָנוֹפְּעַרְעַנְצָן אַין נְזַוְּאַרְקָם אַיז גַּעֲעַזְאָן אַינְטְּעַרְעַסְאָן
אַנְטָע. דָאַכְט זַיְיךְ טִיר אַז בְּהַאָבָן אַיך שְׂוִין דְּעַרְמָאָנְט אָז בְּהַאָב
גַּעֲלַעַנְט אַ רְעַפְרָאָט אַבְּעָר דָעַר אַינְעַזְוַיְנִין. קְסְטָעַר קְלָאָסְפִּיְקָאָצְיִע
פּוֹן דִי טְעַרְבָּ-טְעַרְבָּעַטְן. בְּלִיג דָא אַרְיָן אַקְאָפִיְעַס פּוֹנוּס
אַוְסְטִילְלָבְּלָעַטְל. אַין רְעַפְרָאָט הַאָב אַיך אַסְטָקְלָדְלָעְמָאָנְט
אַיְעַרְעַע וְעַרְקָם דִי בְּעַסְטָע קְאָסְפִּילְאָצְיִעַס פּוֹן טְעַרְבָּ-טְעַרְבָּעַטְר
צַחְאָנְצִיְקָסְטָן אַרְהָוָנְדָעָרט. נַאֲך דָעַר שְׁפָרָאָז-סְעַטִּיְעַס הַאָט פְּרָאָפְּעַסְאָר
ס. הַעַרְצָאָג בָּאוֹנוֹנְדָעַר דְּעַרְמָאָנְט פָּאַרְבָּן עַולְמָ אַין "חַעַד" גַּדוֹיְסָע
אַוְסְטוּסָע אַיְעַרְעַע אָז שְׁרִיבָן זַיְיךְ טִיר אַיך דָוְרָךְ) זַאַל אַיך אַבְּעַרְגָּעַבָּן אַ
הַאָרְצִיְקָן וְהַאָוָנְטָשָׁן פּוֹן אַנְגְּרָקָעַנְזָוָג אָז בְּעַסְטָע בְּרַכּוֹת פּוֹן דָעַר
85סְטָעַר "וְאַ-קָּאָנוֹפְּעַרְעַנְצָן אַין נְטוּ-אַרְקָם".

אַ גַּדוֹיְסָע דָאַנְקָם פָּאַר דִי בְּאַגְּרָאָפִישָׁע יְדִיעָותָהוּ דִי
דִּירְנְדִּיקָע טְרָאָגְעָדִיָּעַס, דִי אַסְגָּעָהָיָעַר גַּדוֹיְסָע אַוְסְטוּסָע וְאַס אַיר
הַאָט בָּאוֹזְיָן דָאַרְבָּן דִּגְעַזְעַן חַיְיָ אַסְטָמָעַר פּוֹן גַּבְוָהָ אָז
שְׁעַפְּעַרְשָׁקִיָּט וְאַס אַיז פָּאַר יְעַקָּם אַגְּרוֹיְסָע אַינְסְפִּידָאָצְיִעַ.
דָעַר סְפָּר זְכָרוֹנוֹת פּוֹן 1754 אַין האָלָעָנְדִישָׁן דִי שְׁחָלָט
פָּאַר טִיר גַּעֲעַע זַיְעַר וְיִכְתִּיךְ אָזָוּ אַיך וְאַלְטָע שְׁטָאַרְקָם גַּעֲדָאָגָטָע וְעַן
בְּקָעַן גַּעֲהָוִיר וְעַרְן וּ. אָזָוּ אַיך וְאַלְטָע אַקְאָפִיְעַס דָעַרְבָּוּן גַּעֲקָעַט
בְּאַקְוּסְעַן.

אָז אַיך דָעַן אַיך אַין לאַנְדָאַן טִיט עַפְעַס צַו נִיאַז קְוּסְעַן
וְעַל אַיך זַיְיךְ פְּרִיְעַן דָאַס צַו טָאַן. טִיט דָאַנְקָם אָז דָרָךְ אַרְצָה בְּלִיְבָּד
אַיך אַיְעַר חַלְמִיךְ אָז פְּרִינְד

(3)